

Mededelingenblad van de afdeling
Rijnland
van de Nederlandse Genealogische Vereniging

ngv

Nederlandse
Genealogische
Vereniging

Ontdek jouw verhaal

De Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV) is een landelijke vereniging met verschillende regionale afdelingen. Voor onze **afdeling RIJNLAND** gelden de postcodes: 2170-2179 (Sassenheim, Lisse), 2200-2259 (Katwijk, Noordwijk, Rijnsburg, Valkenburg, Voorhout, Voorschoten, Wassenaar), 2300-2399 (Leiden, Oegstgeest, Leiderdorp, Warmond, Roelofarendsveen, Zoeterwoude, Hazerswoude), 2400-2439 (Alphen a/d Rijn, Bodegraven, Nieuwkoop), 2442-2489 (Ter Aar, Aarlanderveen, Zwammerdam), 2500-2529 ('s Gravenhage Centrum, Laakkwartier), 2560-2599 ('s Gravenhage Segbroek, Zuiderpark, Scheveningen, Haagse Hout annex Mariahoeve), 2730-2739 (Benthuizen).

Het lidmaatschap van de NGV, waarbij u de gedrukte versie van het tijdschrift Gens Nostra ontvangt, is € 49,- per jaar. Het digitale lidmaatschap kent een lagere contributie van € 40,-. Voor meer informatie, aanmelden en wijzigingen doorgeven kunt u uitsluitend terecht bij de landelijke centrale: op de website www.ngv.nl of ledenadministratie@ngv.nl of per post naar NGV, Postbus 50, 3980 CB, Bunnik.

Naast het lidmaatschap van onze afdeling kan men zich aanmelden voor een lidmaatschap van andere regionale afdeling voor € 12,- per jaar per afdeling. Afdeling Rijnland kunt u vinden op <https://www.ngv-afdelingen.nl/ryn/>

Adres verenigingscentrum: Kosterijland 3-5, 3980 CB Bunnik.

Openingstijden: woensdag op afspraak, elke donderdag en 2^e zaterdag van de maand van 10-16 uur, behalve op feestdagen. Vrije toegang voor zowel leden als niet-leden.

Afdeling Rijnland / jaargang 27 / nr. 79 / juni 2022

Inhoudsopgave	Pag.
Vakmanschap is meesterschap	3
Activiteiten afdeling Rijnland	5
Voorouderspreekuren in de regio	6
Verslag ledenvergadering NGV-afd. Rijnland d.d.12-4-2022	7
Oud schrift	11
Verslag lezing: Het Hoogheemraadschap van Rijnland	12
Verslag lezing: Raadsels rond de stamboom van de familie Pietersen	16
Het zullen je voormoeders maar wezen. Deel 2	18
Kennismaken met.....Danielle Ashton-Buwalda	22
Poffertjesbakker en timmerman, een bijzondere combinatie	24
Transcriptie oud schrift	31
Wetenswaardigheden:	33
- Boek: Rond de Rode Polder	33
- Museum Voorschoten	33
- Collectiebeheersysteem ELO: van tekst naar link	33
Afdelings- en bestuursinformatie	34

Kooilaan Leiden.
Eind 19^e eeuw.
Aquarel van Jan Elias Kikkert.
Beeldbank ELO.

Vakmanschap is meesterschap

Al weer vele jaren geleden maakte bierfabrikant Grolsch haar inspirerende reclame “Vakmanschap is Meesterschap”. Onder de bezielende “barokmuziek” van Clous van Mechelen zagen de kijkers een vioolbouwer, een klokkenmaker of een boekbinder aan het werk. Op de televisie spatte de liefde voor het vak, de passie en het vakmanschap van de buis. Kennis en handarbeid gingen hand in hand en leidden tot iets blijvends. Om dichter bij huis te blijven, zelf word ik enthousiast van genealogisch vakmanschap dat historische vragen helpt oplossen. Dan denk ik bijvoorbeeld aan het boek van Frans Peeters over “De Koningsmoord op het Loo”. Heeft koning Willem III inderdaad zijn vader doodgeschoten? Vergelijkbaar is het boek “Moordenaars van Jan de Witt”, een al wat ouder boek van Ronald Prud’homme van Reine over de moord en lynchpartij op 20 augustus 1672. Omdat het straks direct na de zomervakantie 350 jaar geleden is dat deze zwartste bladzijde van de Gouden Eeuw is geschreven, een heel actueel boek. Genealogie op de vierkante meter.

Het bestuur van Rijnland wil dit vakmanschap prominent voor haar leden ondersteunen. In de vereniging wordt wel eens gesproken over de vergrijzing van het ledenbestand m.a.w. waar blijft de jonge aanwas van leden? Je kunt het ook omdraaien: het vakmanschap wordt beheerst door de wat oudere leden en dat moeten we als vereniging als een kans zien. Tijdens onze ledenvergadering deed Bram Plantinga de oproep om een bijeenkomst te organiseren waar jong en oud samen komen om op een praktische manier kennis te maken met het vakmanschap van de oudere leden. Omgekeerd kunnen de wat jongeren weer helpen door bijvoorbeeld kennis over te dragen op het gebied van zoekfuncties op het internet. Samen met Ank Poland heeft Bram de koe bij de horens gevat om op 20 september een werkavond voor en door leden te organiseren. Schrijf deze datum alvast in uw agenda, waarbij ik u vraag niet alleen na te denken over wat u wilt leren, maar ook welke kennis en vaardigheden u in huis heeft om anderen te leren! En als u een familielid heeft met aanvullende kennis: welkom!

In dit zelfde rijtje horen ook de basiscursussen genealogie thuis die Sytske Visscher (Leiderdorp), Bram Plantinga (Oegstgeest) en Hans Gutlich (Lisse)

van tijd tot tijd geven. Door de grote belangstelling wil het bestuur kijken wat er op dit vlak nog meer mogelijk is. Al dan niet in samenwerking met andere instellingen. Voor ons allen is het de uitdaging om die cursisten hun vakmanschap verder in ons verenigingsverband te laten ontwikkelen. Het bestuur van Rijnland is met het hoofdbestuur daarover in gesprek gegaan. En dat de website van de NGV – waarbij de afdelingspagina's ook meer en meer vorm krijgen – nu in de lucht is, helpt alleen maar mee. Het bestuur heeft al wat voorkennis voor het verder uitbouwen van de website, waarbij leden van Groningen tot Zeeland met elkaar kennis en vakmanschap kunnen gaan delen. Het afdelingsbestuur van Rijnland is in ieder geval van plan al haar bronnenuitgaven voor leden op de website te publiceren. Cees Jan van den Hoek en Sytske Visscher zullen de website voor Rijnland handen en voeten gaan geven. En als u dan als vakman of vakvrouw onderzoek heeft gedaan, hopen wij op een artikel voor de genealogische uitgave voor Rijnland die het bestuur wil gaan uitgeven – insturen naar Ank Poland redactie-ryn@ngv.nl.

In de algemene NGV nieuwsbrief van juni (nr.156) heeft u kunnen lezen over de vier speerpunten die de strategiecommissie landelijk heeft benoemd: de afdelingen, de website, Gens Nostra en Gens Data Pro. Deze landelijke gesprekken verlopen voorspoedig en met een gevoel voor urgentie. Ook hier is de oproep om mee te denken: als NGV willen we graag gebruik maken van al het talent (niet alleen genealogisch) dat in de vereniging aanwezig is. Daarbij wordt juist gedacht aan leden buiten het gebruikelijke kringetjes. Zo wil de vereniging van de NGV een “Sterk Merk” maken.

Als ik deze inleiding op het Mededelingenblad overzie, kan ik niet anders dan met ons bestuur bevestigen dat we met z'n allen meters aan het maken zijn. We hopen u op 20 september in een gezellige ambiance in Leiderdorp “interactief” weer te ontmoeten.

Een fijne zomer toegewenst door, Rob, Cees Jan, Mauring, Ank, Syts, Jan, Bram en Ab.

Activiteiten afdeling Rijnland

Het bestuur van de afdeling Rijnland organiseert verschillende activiteiten. U bent daarbij van harte welkom. Natuurlijk mag u ook uw burens, vrienden en kennissen, die geen lid zijn van onze vereniging, een keer meenemen.

Afdelingsavonden

Voorafgaand aan elke lezing houden we een **inloopuur** met:

- Mogelijkheid tot stellen van vragen aan één van de bestuursleden;
- Nader in te gaan op vragen of wensen die u heeft ten aanzien van het opzoeken van gegevens of gebruik van genealogische computerprogramma's;
- oud schrift;
- NGV-leden ontmoeten met dezelfde passie;
- Boeken en/of tijdschriften brengen voor de leestafel [mits het geschiedenis, genealogie of topografie betreft];
- Boeken en/of tijdschriften uitzoeken vanaf de leestafel;

Heeft u specifieke of bijzondere vragen? U kunt deze ook vooraf per e-mail melden bij de secretaris van de afdeling (secretaris-ryn@ngv.nl).

Dan wordt geprobeerd tijdens het inloopuur eventuele informatie van externe deskundigen beschikbaar te hebben.

De bijeenkomsten worden gehouden in de kapelzaal van de:

**Scheppingskerk, Van Poelgeestlaan 2,
2352 TD Leiderdorp.**

De zaal is open vanaf 19.00 uur. De toegang is gratis. Koffie en thee (€1,50) wordt verzorgd door de koster van de kerk.

Het gebouw is goed rolstoeltoegankelijk. De parkeergelegenheid is ruim en gratis. Er zijn goede busverbindingen zowel vanaf station Leiden Centraal als van station Lammenschans. Zie voor tijden: www.9292.nl.

Dinsdag 20 september 2022

Onderwerp: **Werkavond voor en door leden**
Nadere informatie volgt.

Dinsdag 18 oktober 2022

Onderwerp: **Oorlogsdossiers politie van Leiden en Katwijk**

Spreker: Dhr. Cor de Graaf

Dinsdag 15 november 2022

Onderwerp: Wordt nader ingevuld

Vergadering: 21.30 uur Algemene ledenvergadering

Voor de maand oktober staat weer een **excursie** in de planning, mogelijk naar kasteel Duivenvoorde.

Voorouderspreekuur

Op onze voorouderspreekuren is iedereen van harte welkom met vragen, zowel leden als niet-leden. Deze spreekuren vinden plaats in de openbare bibliotheek te Leiderdorp.

Wilt u beginnen met onderzoek naar uw voorouders en weet u niet hoe dat moet? Bent u vastgelopen met uw onderzoek of tijdens het onderzoek zijn verschillende vragen ontstaan? U bent van harte welkom op het voorouderspreekuur. U treft daar dan enkele bestuursleden, die met u zullen meedenken. Wij helpen u graag met uw vragen over stamboomonderzoek en familiegeschiedenis. **Let op: adres gewijzigd!** Op dit nieuwe adres vindt u voldoende parkeergelegenheid.

Het voorouderspreekuur voorjaar 2022 wordt gehouden op:

Data: **zaterdagen 17 september, 15 oktober, 19 november 2022**

Tijd: 10.30 uur tot 12.30 uur

Waar: BplusC Openbare bibliotheek
Leiderdorp; In het gebouw
de Sterrentuin in zaal 05.

Adres: Van Diepeningenlaan 110,
2352 KA Leiderdorp

Voorouderspreekuren in de regio

NGV-afdeling Delfland:

Elke 2e woensdag in de maand van 14.00 tot 16.00 uur in:

Stadsarchief Delft, Gantel 21, 2635 DP Den Hoorn.

Historische Vereniging Alphen (werkgroep genealogie):

Elke 2e zaterdagmiddag van de maand van 13:00 en 16:00 uur in:

De Vergulde Wagen, Van Boetzelaerstraat 48, Alphen aan den Rijn.

Verslag ledenvergadering NGV-afd. Rijnland d.d. 12-4-2022

Door: Bram Plantinga

Aanwezig: 17 leden onder wie 7 bestuursleden.

Opening en Inleiding

De voorzitter, dhr. Ab Stikkelorum opent de vergadering om ca. 21.30 uur. Hij zegt verheugd te zijn hier te kunnen staan. Vanwege de coronapandemie hebben we de afgelopen twee jaren geen algemene ledenvergadering kunnen houden en was er nauwelijks rechtstreeks contact met leden. Ook heeft in deze periode de landelijke NGV in zwaar weer verkeerd. Er ontstonden financiële problemen als gevolg van te hoog gegrepen ambities t.a.v. de ICT. Het vorige HB heeft zich achteraf gezien teveel laten leiden door goed vertrouwen en te weinig controle uitgeoefend op de uitvoering. E.e.a. heeft zelfs tot onaangename juridische procedures geleid. Inmiddels is de zaak weer op de rails. Achter de ontwikkelingen in het verleden is een punt gezet en er is een nieuw HB aangetreden dat de zaken voortvarend aanpakt. Ingrepen waren noodzakelijk om de financiën op orde te brengen en een sluitende begroting te realiseren. Dit betekent o.a. een noodzakelijke korting van 20% op de begrotingen van de afdelingen. Van onze drie mededelingenbladen zullen er twee op papier verschijnen en een digitaal. We onderzoeken de mogelijkheid om voor het blad passende advertenties te werven.

Het HB heeft een realistischer koers t.a.v. de ICT uitgezet. De website komt deze maand weer in de lucht en de afdelingen is gevraagd te bepalen wat zij digitaal toegankelijk willen maken. Wat Rijnland betreft worden dit onze bronnenboeken.

Landelijk is een strategiecommissie aan het werk die nieuwe lijnen voor de toekomst van de NGV gaat uitzetten; spreker is hier lid van. De landelijke ALV zal in mei ideeën van de commissie bespreken, waarna een fase van uitwerking zal volgen. Een belangrijke vraag hierbij is welke vereniging we willen zijn. Daarnaast liggen er concrete vragen, zoals bijv. naar de functies van het verenigingsgebouw.

Ook het afdelingsbestuur denkt na over mogelijkheden om het verenigingsleven aantrekkelijker te maken voor nieuwe lichten amateurs-genealogen. Er is belangstelling voor stamboomonderzoek, wat

onder meer blijkt uit de deelname aan cursussen die bestuursleden geven. De opgave is het contact met de nieuwe onderzoekers vast te houden. Volgend seizoen hopen we een avond te kunnen beleggen waarin nieuwe ideeën gestalte kunnen krijgen.

Wat de afdeling betreft kende het lopende verenigingsseizoen een paar bijzondere activiteiten. In het najaar presenteerden wij ons bronnenboek nr. 26 over de kerkrekeningen van Rijnsburg. Dit gebeurde tijdens een feestelijke bijeenkomst in Rijnsburg, waar de regionale pers ruime aandacht aan gaf. Ook organiseerden wij een geslaagde excursie naar het Nationaal Archief voor een presentatie over Delpher. Dit laatste om ook onze Haagse leden bij onze activiteiten te betrekken. Verder is de locatie van de voorouderspreekuren sinds twee maanden verplaatst van de centrale bibliotheek aan de Nieuwstraat in Leiden naar de Leiderdorpse bibliotheek in het gebouw De Sterrentuin. De veel betere bereikbaarheid resulteerde in meer bezoekers, n.l. resp. twee en drie, waar we het in Leiden regelmatig zonder bezoekers moesten doen.

Komend najaar hopen we een excursie naar Kasteel Duivenvoorde te organiseren en daar onder meer de prachtige bibliotheek te bezoeken. In september is er een markt in Voorschoten, waar we met een stand aanwezig willen zijn. Ook zijn wij op 25 juni a.s. vertegenwoordigd in Amsterdam als daar het Famillement plaatsvindt. Spreker prijst zich gelukkig dat de afdeling een uitgebreid en enthousiast bestuur heeft dat plezier heeft in het werk t.b.v. de vereniging. Hij roept de leden op het bestuur te voeden met ideeën en initiatieven om het verenigingsleven verder te stimuleren.

In een discussie na deze inleiding van de voorzitter komt het dalende ledental van de NGV ter sprake. Landelijk telt de NGV momenteel 5300 leden. Dat is ongeveer een halvering t.o.v. 10 à 15 jaar geleden. Het ledental van onze afdeling bedraagt 266 + 24 bijkomende leden. Deze cijfers onderstrepen het belang voor de NGV om nieuwe manieren te vinden om leden aan zich te binden. Opgemerkt wordt dat het ledental van 'Ons Voorgeslacht' juist groeit. De verklaring hiervoor is dat deze vereniging al vroeg heeft ingezet op de digitalisering van bronnenmateriaal en daardoor nu – uitsluitend voor leden – over een bijzonder rijke en waardevolle databank beschikt.

Herverkiezing van bestuursleden.

Door de coronaproblemen kon de algemene ledenvergadering de afgelopen twee jaar niet plaatsvinden en is de (her)verkiezing van bestuursleden uitgebleven. Thans dienen alle bestuursleden opnieuw benoemd te worden, waarbij een kleine herschikking van taken heeft plaatsgevonden. Het nieuwe rooster van aftreden wordt gebaseerd op het oude rooster en

staat vermeld in het mededelingenblad van januari 2022. Voorzitter, 1^e en 2^e secretaris en budgethouder worden in functie benoemd.

Opgemerkt wordt dat het aantal bestuursleden van de afdeling een even getal is, terwijl toch vaak voor een oneven getal wordt gekozen om de besluitvorming te vergemakkelijken. De voorzitter erkent dit, maar zegt dat het voor de verdeling van de werklust en de ideeënvorming ideaal is om een groter bestuur te hebben. Ook is het nog niet voorgekomen dat er binnen het bestuur formeel gestemd moest worden over te nemen besluiten.

De vergadering stemt bij acclamatie in met de benoeming van Ab Stikkelorum tot voorzitter, Rob van der Hulst tot secretaris, Mauring Roest tot 2^e secretaris, Cees Jan van den Hoek tot budgethouder en Sytske Visscher, Ank Poland, Jan Leeuwenhoek en Bram Plantinga tot leden het van bestuur.

Financiën.

Budgethouder Cees Jan van den Hoek is wegens dringende verplichtingen elders verhinderd aanwezig te zijn. De voorzitter neemt de bespreking van dit onderwerp voor hem waar. De begrotingen 2022 (voor NGV landelijk en voor de afd. Rijnland) worden ter vergadering op het projectiescherm getoond.

De begrote landelijke uitgaven voor 2022 komen in totaal uit op € 242.000, ruim 15% lager dan de realisatie in 2021. Een belangrijke bezuiniging

betreft de beëindiging van de huur van de locatie Weesp, waar vrijwilligers nog aan het werk waren met het scannen van bronnenmateriaal. De uitgaven voor de ICT ondergaan een forse verlaging, terwijl de financiële ruimte voor de afdelingen met 20% wordt beperkt. Helaas zijn deze laatste ingrepen nodig om de financiële basis van de NGV weer gezond te maken. Voor de afdeling Rijnland is de financiële ruimte voor 2022 vastgesteld op € 3.500, bijna 20% lager dan de realisatie in 2021. Deels kan deze verlaging worden opgevangen doordat de kosten voor de zaalhuur dit jaar lager uitvallen dan vorig jaar, toen de lezingen vanwege corona in de grote kerkzaal moesten worden gehouden. Verder verlagen wij de druk- en portokosten van het mededelingenblad door één nummer digitaal te verspreiden. Het budget voor lezingen stijgt naar € 450, omdat de vergoeding voor sprekers enigszins omhoog gaat. Tenslotte is voor promotieactiviteiten € 200 uitgetrokken.

In de discussie over deze cijfers wordt verbazing uitgesproken over het feit dat er in Weesp nog werk voor de NGV werd gedaan. Voorzitter legt uit dat dit het gevolg is van het feit dat de vrijwilligers die dit werk deden en allen in of in de buurt van Weesp wonen, moeilijk te bewegen waren naar Bunnik te komen. Het huidige HB heeft aan deze situatie een einde gemaakt.

Verder valt het op dat in de gepresenteerde overzichten de inkomsten niet vermeld worden. Secretaris Rob van der Hulst zegt dat sinds enkele jaren de afdelingen zelf geen eindverantwoordelijkheid voor het financiële beheer meer hebben. Die berust bij de landelijk penningmeester. De penningmeesters van de afdelingen zijn daarom 'budgethouder' gaan heten. De inkomsten waarmee de uitgaven worden gedekt, komen uit de centrale pot van de landelijke NGV. De afdelingsbegrotingen moeten in overleg met de landelijke penningmeester worden opgesteld.

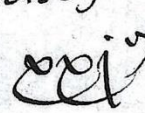
Sluiting.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering om ca. 22.00 uur.

Oud schrift (transcriptie zie pag. 31)

De te vervullen vacature van ds. Hugh Goodyear, 1661.

In de "Kladde", een soort combinatie van agenda en concept-notulenboek van de stadssecretaris, in dit geval **Gerrit van Hoogeveen**, zit een papier ingebonden, dat een zoveelste stap vormt in de vervulling van de vacature die was ontstaan door het overlijden op 6 november 1661 van ds. **Hugh Goodyear** van de Engels Gereformeerde Gemeente Leiden.

~~Die bande~~
 In deliberatie geloft sijn dat verfont by other way
 by ons d' onderling en diakenen van byzelsch
 Gemeente goddy ons, my pluchtse d' huzo Godnes
 jaer oberlede predikant te moey weder byzelsch
 van oey ander bequaem en Godbruytich predikant
 Ghebruy die bande Gheest inbilly ende dat
 verfont bande beaume onderling en diakenen,
 dat weder by
 dat gebonden dat oey te beuonden predikant
 byzelsch en oey somma by d' verfont byzelsch
 zudenen jaerlyc, en voer goet geboude dat ons
 tot de beaume d' de beaume onderling en diakenen
 naar d'ouwe bequaeme persoone niffrey, en d'ouwe
 die bande Gheest te by manow by voorslach
 wordrazen sulley, ons alsoy ob erlyst te weder
 die wat persoone mit deselwe oter deel oey ander
 met goet geboude by die van Gheest tot oey
 beaume herkendent Showy sal weder.
 Nidus goddy en ghesolbert goddy docomt
 vander jaer by oey en postich

Verslag van de lezing: Het Hoogheemraadschap van Rijnland

Door: Jan Leeuwenhoek

15-3-2022

Ab memoreert in eerste instantie aan de ambitie van het bestuur van de afdeling om een nieuwe publicatie te realiseren met inbreng van de leden voor leden. Hij doet een beroep op de aanwezigen om te bezien of ze over een onderwerp iets willen inbrengen. Bestuurslid Ank Poland is hiervoor de contactpersoon. Haar mail is redactie-ryn@ngv.nl.

Vervolgens introduceert Ab Janneke Groen. Janneke is archivist-historicus bij het Hoogheemraadschap van Rijnland. Zij zal ons meenemen in wat het Hoogheemraadschap voor genealogen te bieden heeft.

Vlag van Hoogheemraadschap van Rijnland

Janneke geeft de kern aan van het HH: 8 eeuwen droge voeten en schoon water. En dat levert ook veel archieven op! Het HH Rijnland is het oudste waterschap van ons land; officieel vanaf de 13^e eeuw. Aanleiding voor de samenwerking op watergebied was de ontginning in het Hollandse die in de 10^e eeuw begon. Er kon aanvankelijk aan de randen worden gewoond zoals de duinstreek. Doordat ontwaterd werd en slotjes werden gegraven kwam land beschikbaar. Belangrijk in onze regio was dat in de 12^e eeuw de Rijnmond bij Katwijk verzandde. Er moest worden gezocht naar andere mogelijkheden om het water kwijt te raken. Aanvankelijk werd er bij Zwammerdam een afsluiting in de Rijn gemaakt maar daar bleek Utrecht veel last van te hebben. Toen werd besloten – in een samenwerking tussen vijftien ambachten - dat er een afvoer naar het noorden moest komen, naar het Haarlemmermeer, vanwaar het water werd afgevoerd naar het Spaarne en vervolgens naar het IJ. Er werden verschillende wateringen aangelegd zoals de Zijl en de Does.

Dit moest allemaal worden vastgelegd en gereguleerd. Er werden toezichthouders aangesteld die heemraden werden genoemd. In 1255 waren die er al. Een stimulans werd gegeven door graaf Willem II. Die verordonneerde dat er geen werkzaamheden aan een aantal regionale waterstaatswerken – zoals de Spaarndammerdijk en de Spaarndam - mochten plaatsvinden zonder toestemming van de heemraden van Spaarndam. Floris V legde vervolgens het waterbeheer ten zuiden van het IJ vast in een charter (1286). Dat charter kan beschouwd worden als de geboortacte van het Hoogheemraadschap. Heemraden werden

Hoogheemraden. En de Baljuw van Rijnland werd tevens Dijkgraaf. In de 16^e eeuw kwam er een college van hoofdingelanden bij.

In de meeste gebieden ontstonden in de 15^e eeuw de eerste molenpolders. Het land lag eerst hoger maar kwam door de ontwatering lager te liggen, waarbij molens de polders droog hielden. De eerste van deze polders werden overigens al rond de Gouwe in de 13^e en 14^e eeuw aangelegd. In de tijd werd het winnen van turf als brandstof steeds belangrijker. Via slagturven – op grote schaal turf onder het grondwaterpeil weghalen – kwam land onder water te staan; de veenplassen. Vervolgens wilde men de veenplassen vaak droogleggen om landbouwgrond te verkrijgen, de zgn. droogmakerijen. Het HH stond wat terughoudend tegenover droogmakerijen omdat er dan minder ruimte beschikbaar was voor wateropslag. Meest werd er toch wel toestemming gegeven. De drooglegging van de Haarlemmermeer was een groot vraagstuk. De waterbergingscapaciteit werd met 80% verminderd. Om dit probleem op te lossen werden er drie grote boezemgemalen aangelegd, nl. bij Spaarndam, Halfweg en Gouda. Daar kwam later Katwijk bij.

In de eerste eeuwen van het HH stond de waterkwantiteit centraal. Veel later kwam daar de waterkwaliteit bij. Via de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO) uit 1970 kon een belangrijke bijdrage worden geleverd aan de waterkwaliteit.

Wanneer we kijken naar archieven die het meest interessant zijn voor genealogen dan noemt Janneke:

1^e. De Morgenboeken. Er werd per morgen belasting geheven op de grond. Hiervan betaalde het HH het onderhoud aan de dijken en de werken. Omdat gronden vaak generaties lang in familiebezit zijn, kan je soms nieuwe voorouders vinden als je naar de opeenvolgende morgenboeken kijkt. Via de website zijn deze morgenboeken te raadplegen.

2^e. Polderrekeningen. Polderbesturen moesten de polderrekeningen ter goedkeuring voorleggen aan Rijnland. Soms staan daar ook persoonsgegevens in. Als je bijv. een watermolenaar bij jouw voorouders hebt, dan kan je diens salaris in deze rekeningen vinden.

3^e. Dossiers van het bestuur en personeel. Hier staan veel namen in van Hoogheemraden en andere functionarissen. Ook hier vind je soms families die veel bestuurders leverden.

4^e. Kaarten en foto's. Er is een enorme verzameling aan kaarten en foto's. Er zijn maar liefst 11.000 kaarten vanaf 1457. Deze staan grotendeels on-

line meldt Janneke, dus een prachtige bron. Het is ook mogelijk om door een gedeelte van de fotocollectie te bladeren.

5^e. Er zijn ook veel gebruiksvoorwerpen zoals landmetersmateriaal. Hans Endhoven herinnert zich dat die vroeger op de zolder van het pand in de Breesstraat opgeslagen waren. Nu zijn die aanwezig in het nieuwe hoofdkantoor aan de Archimedesweg, geeft Janneke aan.

Kortom: er is veel interessants te vinden bij het HH Rijnland! Er is ook een geactualiseerde handreiking voor genealogen in voorbereiding die op de website zal worden geplaatst.

In de **vragenronde** komt nog het volgende aan de orde:

* Ab Stikkelorum vraagt zich af of de in voorbereiding zijnde **handreiking voor genealogen** (zie ook pag. 15) van de Rijnlandse bronnen wellicht (in samenvatting) opgenomen kan worden in de publicatie van de NGV-afdeling Rijnland die wordt voorbereid (zie zijn aftrap).

* Zijn er digitaliseringsplannen bij Rijnland? Eerder zijn de polderrekeningen en morgenboeken gedigitaliseerd, maar er zitten nu geen grootschalige digitaliseringsprojecten in de planning geeft Janneke aan. Je kunt wel verzoeken indienen om bronnen te digitaliseren (enkele stukken per maand), het “scannen on demand”.

* Is er een index op de Morgenboeken? Nee. De boeken zijn wel vrij gemakkelijk te doorzoeken. Een morgenboek werd elke vier jaar bijgewerkt en de landmeters die zich daarmee bezig hielden volgden dezelfde route als de eerdere morgenboeken. Zeker als de grond voor een lange tijd in het bezit is geweest van een persoon of familie dan is dat terug te vinden op – ongeveer - dezelfde plek van het morgenboek. Daarnaast is het bij een aantal morgenboeken zo dat, als je ze opvraagt, je er de transcriptie bij krijgt. Piet de Baar geeft aan, dat er destijds veel transcripties zijn gemaakt door Piet van Kessel, bijv. van Zoeterwoude.

* Desgevraagd geeft Janneke aan, dat er ook archieven zijn met aanvragen voor ontgroningen. Die zijn deels gedigitaliseerd of kunnen gedigitaliseerd worden.

Ab Stikkelorum dankt Janneke Groen hartelijk voor haar presentatie. Het is duidelijk dat het HH Rijnland de genealoog veel te bieden heeft!

Participatie en onderlinge hulp

Na afloop van de lezing van Janneke Groen vraagt Bram Plantinga van het bestuur het woord. Hij geeft aan dat in het bestuur van de afdeling wordt

verkend hoe we participatie kunnen vergroten. Bijv. van leden die we niet zien op de avonden dat we een lezing verzorgen. Hij neemt zichzelf als voorbeeld. Ik ben laat begonnen met genealogie en het duurde een tijd voordat ik me in de vereniging thuis ging voelen; ik ben daarin niet de enige. Het kostte tijd voor dat ik de meer ervaren genealogen onder ons leerde kennen en met hen verhalen en ervaringen ging uitwisselen.

Zou het interessant kunnen zijn om eens een avond of middag te organiseren voor en met beginners om zo de drempel voor hen te verlagen? En zodanig dat het ook interessant is voor de meer ervaren genealogen zoals die hier aanwezig zijn? Bijvoorbeeld met “10-minuten praatjes” of gespreksgroepen maken met een deelnemermix van ervaren en nieuwe onderzoekers. In de discussie hierover komt ook naar voren dat de jonge mensen vaak veel makkelijker gebruik maken van de groeiende elektronische/digitale mogelijkheden, terwijl veel ervaren genealogen

weer meer thuis zijn in het raadplegen van fysieke archieven. Dat biedt mogelijkheden. Jong helpt oud en v.v., noemt Dick Boeke dit.

Na de discussie zegt Bram dat het bestuur zich aanbevolen houdt voor ideeën en t.z.t. met een voorstel komt.

Het Gemeenlandshuis van Rijnland aan de Breestraat te Leiden (Wikipedia)

Genealogische handreiking

Onlangs meldde Janneke Groen dat de genealogische handreiking op de website is geplaatst. Het is te vinden onderaan de pagina “Archieven en collecties” van Rijnland.net. <https://www.rijnland.net/over-rijnland/archieven-en-erfgoed/archieven-en-collecties/>

Verslag van de lezing: Raadsels rond de stamboom van de familie Pietersen

Door: Jan Leeuwenhoek

12-4-2022

In zijn aftrap memoreert voorzitter Ab Stikkelorum eerst dat het bestuur van onze afdeling eind 2022 of begin 2023 een aparte publicatie wil verzorgen. Beoogd is dat het er een zal zijn met bijdragen van de leden. Er zijn geen specifieke eisen; elke bijdrage over eigen genealogisch onderzoek kan interessant zijn. Ab roept de leden op om een bijdrage in te leveren. Dat kan bij bestuurslid Ank Poland redactie-ryn@ngv.nl.

Vervolgens introduceert hij de heer Hans Roelofs, die vanavond voor de derde keer is uitgenodigd. Zijn lezing moest twee maal worden afgezegd in de coronatijd. Maar nu is het gelukkig zover!

Hans Roelofs geeft aan al een aantal jaren bezig te zijn met genealogie. Sinds zijn pensionering kan hij er meer aandacht aan geven. Zijn vaders' kant is Roelofs en zijn moeders' kant is Pietersen. Niet alleen de heel oude geschiedenis is interessant. Zo laat hij het paspoort zien van zijn voorvader **Hans Roelofs** uit 1911. Het is een prachtig document van 10 pagina's in de Franse taal.

Het onderwerp van vanavond betreft voorouders Pietersen in de 19^e eeuw. Er waren allerlei geruchten in de familie. Hoofdpersoon is zijn overgrootmoeder **Margaretha Johanna Catharina Pietersen**; roepnaam Kato. Zij was de dochter van **Hermanus Frederik Pietersen**, die 72 jaar oud was bij haar geboorte. Haar ouders woonden in Amsterdam in en rond de Bloemstraat. Zij hadden het niet breed en werden in hun levensonderhoud ondersteund door het Huiszittenhuis. Kato kwam in 1875 in het Luthers weeshuis terecht en werd opgeleid tot dienstbode. Er is een foto van haar

toen ze werd ontslagen uit het weeshuis. Ze was bij verschillende gezinnen dienstbode. Toen ze in 1886 in Hellevoetsluis terecht kwam, kreeg ze daar kinderen. De naam van de vader werd in de geboorteakten niet genoemd. Wie was of wie waren de vaders van de kinderen? Misschien mannen uit de gezinnen waar ze dienstbode was? Dat kwam vaker voor. Of van iemand anders? Hier heeft de heer Roelofs uitgebreid onderzoek naar gedaan.

2008. Bloemstraat met Westertoren. Martin Alberts. Archief Amsterdam.

Het bleek dat Kato later huwde met **Hendrik Brons**, maar bij dat huwelijk werden de kinderen niet erkend, dus die leek niet de vader te zijn. Over Hendrik Brons zijn gegevens gevonden in het marinearchief in Den Haag. Roelofs heeft de woonplaatsen van Kato en Hendrik met elkaar vergeleken. Hendrik woonde in Amsterdam op het wachtschip in de Amsterdamse marinehaven. In een wachtschip woonden medewerkers van de marine tot ze op een schip uitgezonden werden. Hij werd overgeplaatst naar het wachtschip in Hellevoetsluis. Niet lang daarna vertrok ook Kato naar Hellevoetsluis. Haar eerste kind werd geboren op 13-1-1887. Uitgaande van een negen maanden durende zwangerschapsperiode moet het kind verwekt zijn toen ze in Hellevoetsluis woonde. Toen het kind geboren werd was Hendrik in Nederlands Indië. Hij had daar in 1886 zelf om verzocht, want hij zat in de problemen. Hij was nl. officieel getrouwd maar leefde niet meer bij die vrouw. Zo'n vertrek kon wellicht zijn problemen verminderen. Maar hij kwam ook enkele keren terug in Nederland. Uit de combinatie van de periodes dat hij weer in Hellevoetsluis was met de negen maanden periodes kan worden afgeleid, dat hij de vader kon zijn van ook de andere kinderen.

Additioneel is van belang dat bij de namen van de kinderen keurig de vernoemingsregels werden gevolgd van de wederzijdse ouders. Op 14 januari 1891 werd de scheiding van Hendrik Brons met zijn eerste vrouw uitgesproken. Op 18 april 1894 is Hendrik met Kato getrouwd. Pas de kinderen die daarna geboren zijn kregen de achternaam Brons. De kinderen van vóór 1894 hebben de achternaam Pietersen. Hun vader is volgens de burgerlijke stand onbekend (N.N.) Dat geldt voor de kinderen **Rika, Chris, Herman** en **Johannes**. Dit zijn dus buitenechtelijke kinderen. Tegenwoordig kan een getrouwde man zijn buitenechtelijke kinderen wel erkennen, maar dat was in de toenmalige regelgeving niet mogelijk. Leuk is dat Hans Roelofs nog een foto heeft van het 25-jarig huwelijk van Hendrik en Kato.

Een tweede vraagstuk was of de relatief oude Herman Frederik Pietersen wel de vader van Kato was. Hier heeft de recente DNA-techniek een oplossing voor geboden in contact met een ver familielid.

Het antwoord is: Ja!

Ab Stikkelorum dankt de heer Roelofs hartelijk voor diens interessante lezing. Hij heeft echt detectivewerk verricht; dat is genealogie soms ook!

Het zullen je voormoeders maar wezen

Door: Piet de Baar

Deel 2

Henricus Vorst-Hillegonda van Haarlem

De relatie tussen **Henricus Vorst** en **Hillegonda van Haarlem** bleef, ondanks het slippertje met juffrouw Holswilders, zo goed dat op 8 februari 1793 een dochter **Gertruda** in de kerk in de Kuipersteeg gedoopt werd. Dit kind werd slechts één jaar oud: het overleed op 21 februari 1794 en werd in de week van 22 februari tot 1 maart 1794 op het Papegaaisbolwerk begraven. Toen het begraafbriefje gehaald moest worden, noteerde men voor de impost op het begraven, vijfde klasse alias pro Deo, dat de vader Hendrik Vorst kamerbehangersknecht was. Enige tijd later moeten Henricus en Hillegonda de knoop toch maar doorgehakt hebben en besloten te trouwen. Op 13 juni 1794 werd door de Commissarissen voor de Huwelijkse Zaken de ondertrouw aangetekend van Hendrik Vorst, broekemaker, jongman van Leyden, wonende op de St. Jacobsgracht, en Hillegonda van Haarlem, jongedochter van Kuijlenburg, wonende op de St. Jacobsgracht (denkelijk onder hetzelfde dak als de bruidegom), vergeselschaft met **Geertruij Mijnsburg**, haar moeder, wonende te Kuijlenburg. Wellicht had deze moeder op 6 juni dat extract uit het doopregister in Culemborg afgehaald, dat nu in Leiden als bewijsstuk kon dienen, en door haar persoonlijke aanwezigheid kon zij meteen de moederlijke toestemming voor het huwelijk geven (en die van haar man, die toen nog leefde). Of zij hierbij toch wel even heeft moeten slikken? Het huwelijk werd op 29 juni 1794 ingezegend door **ds. Schotsman** in de Lootskerk, niet bepaald de meest luxueuze kerk van Leiden.

De Lootskerk stond aan de Hooigracht ter hoogte van de Kaasmarkt.

Kopergravure 18^e eeuw

Dat Hillegonda vruchtbaar was, was al eerder gebleken en al gauw was ze weer zwanger. Nog binnen het jaar werd **Geertrui Hendrika** geboren en op 23 april 1795 in de Hooglandse kerk gedoopt. Dat klinkt merkwaardig: waarom niet in de kerk in de Kuipersteeg (of een andere Roomse kerk)?

Een verklaring zou kunnen zijn de traditie, soms ook schriftelijk bevestigd of zelfs afgedwongen, dat meisjes uit een gemengd huwelijk het geloof van de moeder kregen en de jongens dat van de vader. Overigens kwamen er ook andere afspraken voor: de jongens het geloof van de moeder en de meisjes dat van de vader, of gewoon om-en-om. Helaas heeft ook dit kind niet de volwassenheid mogen bereiken: Geertruij Hendrica overleed op 7 ½ jarige leeftijd (dat is dus volgens onze Bartjens 8 ½ jaar) op 14 november 1803 en werd in de week van 12 tot 19 november op het Papegaaisbolwerk begraven. Maar terwijl dit kind nog leefde, trof Hillegonda wel de ergste slag van haar leven: Hendrik Vorst, broekemakersknecht, 29 jaar, overleed op 23 maart 1796. Voor de impost op het begraven (uiteraard klasse pro Deo) werd op 25 maart aangifte gedaan, zodat de begrafenis in de week van 19 tot 26 maart op het Valkenbolwerk kon plaatsvinden. De episode dat hij kamerbehangersknecht was, heeft kennelijk maar kort geduurd en zijn oude vak van broekenmaken had hij weer opgevat. Hierbij moet vaak gedacht worden aan lerenbroekenmaken; broeken waren toen (zeker voor bepaalde beroepen) van leer, zoals de Lederhosen in Bayern nog steeds bewijzen. Wat zijn leeftijd betreft: die was natuurlijk niet 29 jaar, maar 32 ½ jaar. Ach, wie kniesde nu over een paar jaar meer of minder?

Relaties

Tja, wat moet een weduwe van 31 ½ jaar met een dochttertje van net zes jaar en een kruipertje van elf maanden? Bij het katholiek armbestuur staat zij niet gesignaleerd, ook al was dat oudste dochttertje wel Rooms gedoopt. Het zal voor haar geen gemakkelijke tijd zijn geweest. Net als met haar mededingster **Johanna Maria Holswilders** liep het eigenlijk niet goed met haar af. Hertrouwen, op zich vaak al niet bepaald ideaal, zal wel niet erg gemakkelijk zijn geweest. Misschien was ze ook wel geen echte schoonheid, enigszins humeurig en natuurlijk zo arm als een kerkrat. Niet bepaald een huwelijksparitij waar iedere man zijn vingers bij aflikt. Maar toch was zij nog wel begeerlijk. De gevolgen daarvan zouden snel genoeg blijken. Op 29 december 1799 werd in de Pieterskerk gedoopt **Pieter Herour**, zoon van **Pieter Herour** en Hillegonda van Hoorelem. Gezien de zware verbastering van haar naam, kan ook zijn naam niet bepaald commel-faut op papier gekomen zijn. Deze naam komt in Leiden verder niet voor (behalve in zijn nageslacht, dat er diverse schrijfwijzen op nahield). Uit het

feit dat dit kind, en ook diens oudste zoon, geregeld Pierre werd genoemd, zou een Franse herkomst niet ondenkbaar zijn. In deze tijd verbleven er in Leiden de nodige sansculotten, de Franse militairen die als een soort bezettingsmacht fungeerden en hier vaak kwamen om te fourageren, zeg maar op te vetten na vele slopende veldtochten, en daarbij nieuwe kleding en uitrusting te krijgen. Was het een leuke Fransoos, waarvoor haar hart smolt, of een bruto die haar verkracht heeft? Of iemand die er wat voor neertelde? Te vrezen is dat de kennis van het Frans bij Hillegonda niet zo groot was, laat staan die van familienamen. Of was het doorgestoken kaart en bedoelde zij dat het een “*erreur*”, een vergissing, was? Hoe dan ook, toen dit kind op 23 oktober 1828 trouwde, kon slechts door een aantal bekenden verklaard worden dat deze vader al sinds zeer veel jaren, lees: het geboortjaar, afwezig was, dus kennelijk daarna nooit meer gesignaleerd. Het wijst in ieder geval niet op een vaste relatie. Ook het feit dat de verder in de familie niet voorkomende naam Pieter, of Pierre, aan het kind gegeven werd, was wel geheel volgens de toen heersende traditie om een onecht kind naar de vader te noemen, zeker als die verder niets met het kind van doen had of wilde hebben.

En dan werd nog gedoopt op 3 mei 1804 in de kerk in de Kuipersteeg **Henricus Joannes Bergervoort**, *pater dictus fuit Joannes Bergervoort*, en Hillegonda van Haarlem. Deze vader, zoals gezegd werd (meestal door de volksmond en niet door de moeder, die in ieder geval nog in het kraambed lag en dus niet bij de doop aanwezig was; de paters franciscanen kenden hun pappenheimers doorgaans heel goed, al was dan deze mevrouw wel ketters of op zijn minst pseudo-rooms) is wel bekend in het toenmalige Leiden. De paters, en meer in het algemeen alle geestelijken van kleinere kerken, hadden nog wel tijd om de peter en meter te bevragen naar het vaderschap en legden dat vaak haast genadeloos vast. Joannes Bergervoort was op 6 juli 1773 in de R.K. kerk op het Utrechtse Veer gedoopt als Joannes Antonius Ernest Maria, zoon van **Balthasar Bergervoort** en **Johanna Lot(t)**. Deze ouders waren beiden afkomstig uit Didam en hij was slijter van wijnen, wonende op de St. Jacobsgracht. Omdat zij beiden Rooms waren, trouwden ze voor schepenen van Leiden op 17 april 1772. Na Joannes volgden nog heel wat meer kinderen, maar daarvan sneuvelden er flink wat op jonge leeftijd. Op 5 mei 1798, toen Jan inmiddels 24 jaar was, trouwde

hij als herbergier, wonende op de Langebrug, met **Agatha Klomp** (ook wel Klump) uit Herkenbosch. Dezelfde dag werd het huwelijk kerkelijk ingezegend in de R.K. kerk “De Zon” alias de “Mon Père” aan de

Haarlemmerstraat (zie afbeelding, ELO). Dat ze trouwden, was hoognodig: al na krap drie maanden, op 22 juli, werd in “De Zon” hun zoon **Henricus Joannes Jacobus Bergevoord** ten doop gehouden. Eigenlijk is die hele namenreeks wel wat eigenaardig: waarom werd hij niet gewoon **Balthasar** naar de vaderlijke grootvader genoemd? Overigens was deze grootvader, met zijn **Joanna Lot**, wel peter en meter. Dit kind werd op 26 februari 1807 als Hendrik Bergervoort, zoon van Jan, wonende op de Langebrug, 7 jaar oud, begraven. Meer

kinderen zijn niet gevonden en de vrees bestaat dat dit huwelijk toch niet zo heel best was. Waar en wanneer Agatha is overleden, werd niet achterhaald. Johannes is na het verwekken van zoontje Henricus Joannes bij Hillegonda gewoon in Leiden blijven wonen, zoals ook wel blijkt uit het adres van zijn zoontje Hendrik in 1807. Toch werd hij in 1811 niet gesignaleerd toen alle Leidse mannen opgeschreven werden in een kiesregister (Liste Civique), in tegenstelling tot zijn vader Balthasar. Mogelijk was hij toen al uit Leiden vertrokken, eventueel naar de contreien waar zijn vrouw oorspronkelijk vandaan kwam. Dat was des te gemakkelijker omdat alles inmiddels Frans keizerrijk was in plaats van het voormalige hertogdom Jülich (Gulik), dat door de keurvorsten van Beieren geregeerd was (tot 1795). Zijn moeder Johanna Lot overleed op 26 juni 1813, één dag later gevolgd door vader Balthazar (69 resp. 78 jaar oud). De verdere levensloop van Johannes is niet exact gevolgd; wel is bekend dat hij op 12 april 1818 in het militaire hospitaal te Venlo op 45-jarige leeftijd overleed. Als zijn beroep wordt opgegeven bediende der 1e klasse bij het militair hospitaal te Venlo. Wordt vervolgd met deel 3.

Kennismaken met.....Danielle Ashton - Buwalda

Door Ank Poland

Ons nieuwe lid Danielle vond na het overlijden van haar vader in 2020 verschillende fotoboeken en al bladerend ontstond de drijfveer meer van haar voorouders te willen weten. Gelukkig bood Volksuniversiteit Oegstgeest dit voorjaar een cursus Stamboomonderzoek aan die werd gegeven door Bram Plantinga, bestuurslid van NGV-Rijnland. Wat heeft ze daar veel plezier van gehad! Bram vertelde veel, hielp hen goed op weg en liet veel (eigen) materiaal zien. Zij - en de groep - werden steeds enthousiaster en hebben inmiddels om een vervolgcursus gevraagd. Maar ze hebben nog een uitje tegoed; een bezoek aan het archief van Erfgoed Leiden werd uitgesteld.

Danielle heeft al veel gevonden in de digitale archieven en kon op de cursus steeds haar vragen kwijt. Haar vader groeide op in Voorburg en via neven uit de Dokkumer tak kreeg ze verschillende 'Buwalda-boeken' in handen, waarvan een dateert uit 1954. Hun wortels liggen in Friesland, terwijl oma van die kant met de naam **Akkerman** uit Groningen komt. Bij deze laatste familie komt ze veel verschillende beroepen tegen wat haar toch wel fascineert. Haar moeder met de naam **Van den Berg** komt uit Den Haag. De achternaam van haar oma van deze kant - **Knörr** – is opvallend en mogelijk

van Zwitserse oorsprong. En zoals de naam **Ashton** al aangeeft komen de voorouders van haar echtgenoot uit Engeland. Ze heeft nog veel te doen en uit te zoeken. Er liggen twee grote dozen klaar om te worden doorgespit. Maar eigenlijk wil Danielle eerst een computerprogramma aanschaffen om een goed overzicht te creëren. Helaas zijn die voor haar Apple-computer niet zo geschikt. Zij overweegt nu om speciaal voor genealogie een windows laptop aan te schaffen.

Jelle Pieter Buwalda en Hendrika Cornelia van den Berg,
op hun trouwdag 21 december 1967.

Het kennen van voorouders, beseft Danielle, is ook belangrijk om jezelf een bredere basis te geven. Waar kom ik vandaan en wie hebben er allemaal voor gezorgd dat ik hier op de wereld ben. Wat is er voor mijn tijd allemaal gebeurd in die families. Er is best veel armoede geweest weet ze. Daarnaast vindt zij het waardevol om deze historische kennis door te geven aan de volgende generaties. Maar met een fulltime baan als manager en een gezin is het wel een beetje zoeken naar tijd voor deze hobby. Dan is het wel fijn dat er al veel digitaal beschikbaar is en nog wordt. In 2012 werkte ze mee aan een landelijk project gericht op historische buitenplaatsen. Daar ging het toen niet zo goed mee en meerdere subsidies liepen terug. De vraag was hoe die plaatsen toch in stand gehouden zouden kunnen worden. Ook daar wo(ond)en families met verhalen en dat heeft eveneens invloed gehad op haar historisch familiebesef.

Via de NGV verwacht ze nog meer inspiratie en een plek waar ze haar toekomstige vragen kan stellen. Fijn om weer nieuwe mensen te leren kennen met dezelfde hobby, die weer een inspiratiebron kunnen zijn voor jouw eigen zoektocht. Ze is ook lid van de afdeling Friesland geworden. Bij de Buwalda's komen de namen Jelle en Pieter wisselend voor. En indirect is Danielle toch weer vernoemd naar haar vader Jelle waar hij trots op was!

Hendrika Cornelia van den Berg (Hennie), op de pier in Scheveningen – genomen op 16 juni 1964. Prominent op de foto het Kurhaus en de boulevard!

Beide foto's zijn afkomstig van Danielle

Poffertjesbakker en timmerman, een bijzondere combinatie

Door: Henk Werk

Als de carrousels aan het einde van het kermisseizoen hun laatste rondjes hebben gedraaid en goklustigen de laatste muntjes door hun vingers hebben laten glijden, begint het winterseizoen. Spullenbazen plegen onderhoud

Poffertjeskraam H. Beekvelt 1972. Beestenmarkt. aan hun attracties en kramen en rijden hun oliebollenkramen – naar schatting zo’n 1700 in 2020 – uit de stalling om voor een aantal maanden hun vaste stek weer in te nemen.

De negentiende eeuw, toen vader **Pieter** en zoon **Gerardus Petrus van Tol** poffertjes bakten in Leiden en omstreken, laat een ander beeld zien. In de stille maanden voeren kermisexploitanten niet met hun schip van kermis naar kermis, maar dreven handel. Als schipper, kramer, koopman, handelaar (in ongeregelde goederen) verdienden zij hun brood. Een opmerkelijke uitzondering daarop waren de verdiensten van vader en zoon Van Tol. Niet alleen in de wintermaanden maar het gehele jaar door hanteerden zij hamer en zaag.

Bijna driekwarteeuw bakt en timmert familie Van Tol er lustig op los. Vader Pieter vanaf de jaren dertig tot aan zijn overlijden in 1871, gevolgd door een korte periode waarin de weduwe ‘P. van Tol’ de kuiltjes in de bakplaat vult en een nog kortere periode waarin moeder en zoon Gerardus Petrus samen de kraam exploiteren. In 1889 bakt Gerardus Petrus zelfstandig verder, bakt naast poffertjes ook wafels waarna een dramatische gebeurtenis in 1906 uitdraait op een faillissement. Na tweeënhalf jaar, als de slotuitdelingslijst verbindend is geworden, bouwt Gerardus Petrus geen nieuwe kraam en kom ik hem tot aan zijn overlijden in 1932 alleen nog als timmerman tegen.

Pieter van Tol (Zoeterwoude 1814 – Leiden 1871)

Pieter van Tol werd geboren te Zoeterwoude op 2 oktober 1814, ’s morgens om zeven uur. De volgende dag geeft vader Leendert van Tol, 34 jaar oud,

‘Houtzaagmolenaarsknecht’, wonende ‘aan Lamme[nschans] onder Soeterwoude’, de geboorte van zijn zoon aan. Beide getuigen, ‘Bouwmansknecht’ Cornelis Stolwijk en tapper Peter van der Kluit ondertekenen de geboorteakte, ‘hebbende de vader verklaard niet te kunnen schrijven’.¹

Op 18 oktober 1832 treedt timmermansknecht Pieter van Tol te Leiden in het huwelijk met **Bernardina Maria Dikhof** (Utrecht 1808 – Leiden 1847), dochter van horlogemaker **Hermanus Dikhoff** en **Anna Wensing**.² Samen zetten zij acht kinderen op de wereld, vijf van hen overlijden op jeugdige leeftijd. Na vijftien jaar huwelijk overlijdt Bernardina Maria op 39-jarige leeftijd.³

Binnen vijf maanden hertrouwt timmerman Pieter van Tol de niet eerder gehuwde **Alida Wilhelmina Heijgen** (Utrecht 1824 – Leiden 1899), dochter van de ongehuwde ouders **Carolus Heijgen**, vaandeldrager bij het 5e Regiment Infanterie, en **Antje Nicola**. In het Leidse stadhuis geven ze elkaar het jawoord op 1 maart 1848.⁴ Haar moeder, ‘thans huisvrouw van **Pieter Johannes van de Poel**’, stemt toe in de trouwzaal. Carolus Heijgen, in garnizoen te Bergen op Zoom, verleent toestemming bij notariële akte. Twee maanden na het huwelijk van zijn dochter zou de niet eerder gehuwde Carolus met toestemming van de ‘Chef van het Korps’ in het huwelijk treden met **Anna Maria de Bie**.⁵

Met Alida Wilhelmina krijgt Pieter negen kinderen. Drie overlijden op jonge leeftijd. Hun een na jongste kind, Gerardus Petrus, zou in de voetsporen van zijn vader treden. Pieter, timmerman, alhier wonende op de Beestenmarkt, overlijdt te Leiden op 23 juni 1871⁶. Zijn tweede echtgenote aldaar op 28 januari 1899.⁷

Broodwinning

Loteling Pieter van Tol heeft bruine ogen, bruin haar en bruine wenkbrauwen en is 1 el, 7 palm, 6 duim, 2 streep [1,762 meter] lang en is timmerman van beroep. Omdat hij getrouwd is, ontloopt hij de dienstplicht.⁸ Luttele jaren later, toen hij in 1836 het overlijden aangaf van broer **Leendert**, noemde hij zich voor het eerst kramer. Naast timmerman en kramer geeft Pieter bij hoge uitzondering een ander beroep op: tapper (volkstelling 1849, bevolkingsregister 1854-1861, geboorteaangifte 1858) en kastelein (geboorteaangifte 1856). Kijk je niet verder dan je neus lang is,

beperk je je tot het bevolkingsregister en de burgerlijke stand, dan verdient Pieter van Tol op een enkele uitzondering na alleen zijn brood als timmerman en niet als (reizende) poffertjesbakker. Maar wat genealogische bronnen niet bieden, bieden Delpher en de krantencollectie van Erfgoed Leiden en Omstreken wèl met een overvloed aan advertenties en verslagen.

In de herfst van 1837 staat Pieter te Nieuwer-Amstel met een kraam waarin hij, naar ik aanneem, poffertjes bakt. Zeker is wèl dat de Leidse poffertjesbakker vóór 1840 reeds in het bezit was van een poffertjeskraam. Dat blijkt uit een advertentie die Pieter op 13 mei 1840 in de *Leydsche Courant* plaatste, waarin hij bekend maakte weder gearriveerd te zijn ‘met zijne POFFERTJES-KRAAM’. ‘Weder’ duidt er op dat Pieter op de Leidse kermis eerder een plaats innam. Omdat Pieter van Tol niet de enige poffertjesbakker was, vermeldde hij en zijn concurrenten steevast op welke plaats zij in het rijtje kramen stonden. In zijn geval op de Beestenmarkt, de eerste kraam gerekend vanaf de Steenstraat. Voor Pieter was het een thuiswedstrijd want zijn gezin, verder bestaande uit echtgenote Bernardina Maria Dikhof en vier kinderen, woonde aan de Beestenmarkt. Eind jaren 50 maakt de Beestenmarkt plaats voor de Bloemmarkt. Dat kunnen we opmaken uit een advertentie in de *Leydse Courant* van 27 juli 1859 waarin ‘P. van Tol van Leyden’ ‘zijne geëerde Begunstigers en Stadsgenooten’ bekend maakt dat hij gedurende de kermis ‘weder’ met zijn kraam geplaatst is op de Bloemmarkt.

Ook buiten Leiden bakt Pieter ze bruin. Hij blijft ‘in de buurt’, zijn kraam staat in Roelofarendsveen, Nieuwveen, Leimuiden en Koudekerk. De verste reizen voeren hem en zijn gezin naar Nieuwer-Amstel en Haarlem. Kermisreizigers verplaatsten zich in de 19e eeuw en de eerste helft van de 20e eeuw over water. Ondanks slechts één aanwijzing zal ook Pieter van Tol zich op die manier hebben verplaatst: zoon Bernardus ziet te Roelofarendsveen (Alkemade) op 13 augustus 1842 het levenslicht in het vaartuig van zijn vader.⁹

Verschillende cholera-epidemieën teisterden de wereld in de 19e eeuw, waaronder die in 1866 waarin de meeste dodelijke slachtoffers vielen. Het *Leidsch Dagblad* meldde op 8 mei de eerste twee gevallen in Leiden. Beide kinderen overleden in het ziekenhuis. Uit voorzorg besloot de

gemeenteraad op 24 mei de kermis, die op 23 juli zou aanvangen, voor onbepaalde tijd te schorsen.¹⁰ Van de nood een deugd makend, serveerde Pieter poffertjes gedurende enige dagen in juli bij hem thuis aan de Beestenmarkt.¹¹ Gezien de goede volksgezondheid meenden B&W de kermis in 1867 door te laten gaan. Als voorgaande jaren plaatste P. van Tol zijn poffertjeskraam op de Bloemmarkt, als tweede in het rijtje vanaf de Vrouwenbrug. De prijs voor twee dozijn poffertjes liet hij in het midden, in tegenstelling tot zijn stadsgenoten **I. Imans**, vanouds **Van der Plas**, eerste in het rijtje, en de **wed. Epskamp**, derde in het rijtje, die allebei vijftien cent rekenden.¹²

De Ondergeteekende maakt hare Stadgenooten bekend; dat zij met hare twee Kramen staat: met een **Poffertjeskraam**, de derde van de Vrouwesteeg op de Bloemmarkt, en met eene **Poffertjes- en Wafelkraam**, de eerste op de Beestenmarkt aan de Galgstraat. Poffertjes voor 15 Cents de twee dozijn; Wafelen 60 Cents het dozijn. Zij belooft eene zindelijke en prompte bediening, en verzoekt een ieders gunst en recommandatie.

De Wed. EPSKAMP.

P. VAN TOL, van *Leyden*,

maakt zijne geëerde Begunstigers bekend, dat hij dit jaar staat met zijne **Poffertjeskraam** de tweede Kraam van de Vrouwebrug op de Bloemmarkt. Verzoeken vriendelijk UEds. gunst en aanbeveling, belovende eene zindelijke en prompte bediening.

I. IMANS, van ouds **VAN DER PLAS**, van *Leyden*,

maakt aan zijne geëerde Stadgenooten en Begunstigers bekend, dat hij dit jaar met zijne fraaije door gaz verlichte en met bazuinbeelden versierde **Poffertjeskraam** is geplaatst op de Bloemmarkt, de eerste Kraam komende van de Vrouwenbrug. Daar hij gedurende een aantal jaren de gunst van Leyden's ingezetenen heeft mogen genieten, zoo vleit hij zich door eene nette en zindelijke bediening met zilver die gunst zich weder waardig te zullen maken. 15 Cents de 2 dozijn.

Leydsche Courant 22 juli 1867

Tussenperiode

Na Pieters overlijden in 1871 zet weduwe Alida Wilhelmina Heijgen tot 1886 alleen de poffertjesnering voort. Daarna trekken moeder en zoon Gerardus Petrus van Tol twee jaar samen op. Gereisd wordt er niet in deze periode. Kennelijk het métier onder de knie staat de 25-jarige Gerardus (zo zal ik hem verder noemen) vanaf 1889 zelfstandig achter de bakplaat.

Gerardus Petrus van Tol (Leiden 1864 – 1932)

Gerardus Petrus van Tol werd geboren te Leiden op 18 januari 1864, 's nachts om half twee. De volgende dag geeft vader Pieter van Tol, 49 jaar oud, timmerman, wonende op de Beestenmarkt, de geboorte van zijn zoon aan. Met de beide getuigen, timmermansknecht **Jacobus van der Linden** en koopman **Christiaan Hofman**, tekent hij de geboorteakte.¹³

Op 11 februari 1885 treedt timmerman Gerardus Petrus van Tol op een holletje in het huwelijk met **Elisabeth Karreman** (Leiden 1861 – Leiden 1942), dochter van metselaar **Bartholomeus Karreman** en **Cornelia Catharina van Rijn**.¹⁴ Vier maanden na hun jawoord werd **Pieter Bartholomeus** geboren. Drie zonen en een dochter completeren het gezin. Gerardus geeft alle kinderen aan en noemt zich dan timmerman.

Gerardus, timmerman, overlijdt te Leiden op 9 juli 1932.¹⁵ Echtgenote Elisabeth aldaar op 26 november 1942.¹⁶ Beiden werden ten grave gedragen op het R.K. kerkhof te Oegstgeest.

Broodwinning

Met bruine ogen, donkerbruin(e) haar en wenkbrauwen gaat loteling Gerardus in 1884 door het leven. Gerardus is 1,688 meter lang en van beroep timmerman.¹⁷ In tegenstelling tot zijn vader noemt hij zich consequent timmerman en evenals zijn vader treffen we hem in de burgerlijke stand niet aan als poffertjesbakker. Tijdens de Leidse kermis neemt Gerardus een standplaats in op de Bloemmarkt. Vanaf najaar 1898 bakt hij naast poffertjes ook wafels. In 1899 voor de eerste keer op de Leidse kermis toen Van Tol voor de kermisweek op zoek was naar een werkster voor zijn poffertjes- en wafelkraam. Hij vroeg om een 'heldere vrouw' die zich diende te melden bij de kraam op de Bloemmarkt, de eerste kraam vanaf de Vrouwensteeg. Vergoeding: een gulden per dag plus de kost.¹⁸ Kort na de Leidse kermis in 1899 vertrok Gerardus naar Haarlem om een staanplaats in te nemen op de Gedempte Oudegracht. G.P. van Tol beloofde zijn geachte begunstigers poffertjes en wafelen te bakken en klaar te maken met 'eerste kwaliteit Natuurboter'.¹⁹ Afgaande op advertenties in 1892, 1894, 1896 en 1897 pachtte Gerardus een staanplaats op de Gedempte Oudegracht en bakte hij alleen poffertjes.

Buiten de Leidse kermis om bouwde hij zijn kraam op op de Oude Gracht, 'op de Haven' en meerdere malen op het Gerecht bij de Papenstraat en luistert in 1905 het 66ste lustrumfeest van de Leidse universiteit op. Thuis, op het adres Hoogewoerd 103, stijgen de bakgeuren ook op. In zijn 'salon' vanaf zaterdagavond 5 november 1898 tot en met zondagavond 11 juni 1899 dient Gerardus poffertjes op voor 15 cent per twee dozijn en wafels voor zeven cent per stuk. Bestellingen worden op tijd aan huis bezorgd.²⁰ Het gezin verhuist in 1899 naar Beestenmarkt 47 waar Gerardus in het najaar opnieuw een salon inricht.²¹ Advertenties ontbreken, waardoor het onbekend is voor hoe lang.

Brand en faillissement

Op 3 december 1906 brandt op de hoek van de Leeuwenhoekstraat om onbekende redenen een houten loods volledig uit. Gerardus' poffertjeskraam en een voorraad hout, bestemd voor enige dichtbij gelegen half voltooide huizen aan de Hansenstraat, gaan daarbij verloren.²² Vermoedelijk is hij als aannemer betrokken bij de bouw van deze huizen. G.P. van Tol vraagt namelijk eerder dat jaar om personeel – een aankomend timmermansknechtje en twee aankomende timmerlieden – en besteedt voor drie beneden- en drie bovenwoningen aan de Hansenstraat beglazing, loodgieters-, schilder- en stukadoorswerk aan.²³ Gerardus neemt zich voor geen nieuwe kraam te bouwen en we zien hem dan ook niet meer terug als poffertjes- en wafelbakker, wèl als timmerman.

De brand brengt hem kennelijk zodanig in slecht financieel weer dat een bankroet onvermijdelijk is. De arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage verklaart timmerman G.P. van Tol op 7 juni 1907 failliet.²⁴ Twintig maanden later eindigt het faillissement door het verbindend worden van de slotuitdelingslijst.²⁵ Alle schuldeisers weten dan definitief wat hen toekomt.

Met slechts één bron een slag om de arm houdend, is het 25 jaar later, anderhalf jaar voor zijn overlijden, opnieuw raak. Het *Rotterdamsch nieuwsblad* meldt op 4 februari 1931: 'Te Leiden is gistermiddag de timmerwerkplaats van G.P. van Tol aan de Volmolengracht 21 door onbekende oorzaak geheel uitgebrand'. Geluk bij een ongeluk dekt de verzekering de schade. Of er na de brand nog timmerwerk uit zijn 67-jarige handen is gekomen, is de vraag. Hoe het ook zij, in de overlijdensakte staat timmerman als beroep.

Volmolengracht begin 20ste eeuw gezien naar de Oude Singel. H. Jonker en zoon (ELO).

Noten

- 1 Erfgoed Leiden en Omstreken (ELO); BS Soeterwoude, aktedatum 3 oktober 1814 aktenummer 46.
- 2 ELO, BS Leiden, aktedatum 18 oktober 1832, aktenummer 183.
- 3 ELO, BS Leiden, aktedatum 14 oktober 1847, aktenummer 1281.
- 4 ELO, BS Leiden, aktedatum 1 maart 1848, aktenummer 21.
- 5 BHIC 's-Hertogenbosch, BS Bergen op Zoom, aktedatum 2 mei 1848, aktenummer 19.
- 6 ELO, BS Leiden; aktedatum 23 juni 1871, aktedatum 958.
- 7 ELO, BS Leiden, aktedatum 30 januari 1899, aktenummer 86.
- 8 ELO, Stadsarchief Leiden 1816-1929, Nationale Militie, inschrijvingsregister 1833, inv.nr. 2369, aktenummer 265.
- 9 ELO, BS Alkemade, aktedatum 16 augustus 1842, aktenummer 77.
- 10 *Leidsch Dagblad (LD)* 31 mei 1866. Leidse bladen: krantencollectie ELO.
- 11 *LD* 24 juli 1866.
- 12 *Leydsche Courant* 22 juli 1867.
- 13 ELO, BS Leiden, aktedatum 19 januari 1864, aktenummer 98.
- 14 ELO, BS Leiden, aktedatum 11 februari 1885, aktenummer 33.
- 15 ELO, BS Leiden, aktedatum 11 juli 1932, aktenummer 550.
- 16 ELO, BS Leiden, aktedatum 27 november 1942, aktenummer 958.
- 17 ELO, Stadsarchief Leiden 1816-1929, Nationale Militie, inschrijvingsregister 1884, inv.nr. 2315, aktenummer 361.
- 18 *LD* 20 juli 1899.
- 19 *Haarlem's Dagblad* 4 augustus 1897, krantenvierter Noord-Hollands Archief.
- 20 *LD* 4 november 1898 en 10 juni 1899.
- 21 *LD* 11 november 1899.
- 22 *LD* 4 december 1906.
- 23 *LD* 25 april 1906 en 1 mei 1906.
- 24 *Nederlandsche Staatscourant* 12 juni 1907, <https://www.delpher.nl/nl/kranten>
- 25 *LD* 4 februari 1910.

De website van Henk Werk is; home.hccnet.nl/h.werk/index.htm

Transcriptie oud schrift (zie pag.11)

Door: Piet de Baar

De te vervullen vacature van ds. Hugh Goodyear, 1661.

In de "Kladde", een soort combinatie van agenda en concept-notulenboek van de stadssecretaris, in dit geval **Gerrit van Hoogeveen**, zit een papier ingebonden, dat een zoveelste stap vormt in de vervulling van de vacature die was ontstaan door het overlijden op 6 november 1661 van ds. **Hugh Goodyear** van de Engels Gereformeerde Gemeente Leiden, toen gevestigd in de Engelse kerk in een deel van de voormalige kapel op het Begijnhof. Het is te zien dat hij worstelde om de juiste formuleringen voor de resolutie te vinden. In de hoofdtekst (in Stadsarchief Leiden 1574-1816 inv.nr. 248) noteerde hij op 27 december 1661 slechts: De ouderlingen en diakonen van de Engelsche gemeynte om te spreken van de verkiesinge van een predikant. Vermoedelijk was het zijn bedoeling om als die lieden zich op het Stadhuis zouden vervoegen, de volgende tekst voor te lezen en daarna (uiteraard in een net-versie) ook te overhandigen, zodat zij aan het werk konden om te gaan zoeken naar enkele personen waaruit een waardige opvolger gekozen zou kunnen worden.

In deliberatie geleyt sijnde het versouck bij ofte vanwege d' ouderlingen ende diakonen van de Engelsche Gemeynte gedaen om, in plaetse D. Hugo Godier, haer overlede predikant, te mogen werden voorsien van een ander bequaem en Godvruchtich predikant, hebben die van de Gerechte, inwilligende het voornoemde versouck, het wedden van den te beroupene predikant bij desen begroot op een somma van zeventhondertvijftich guldens jaerlijx, en voorts goetgevonden dat de voornoemde ouderlingen en diakonen naer eenige bequaeme personen uytsien ende deselve die van de Gerechte bij maniere van voorslach voordragen sullen, om alsdan overlegt te werden wat persoon uyt deselve oftewel een ander met goetvinden van die van de Gerechte tot den voornoemde kerckendienst verkoren sal werden.

Aldus gedaen en geresolveert op den 21en december van den jaere 1600eenensestich.

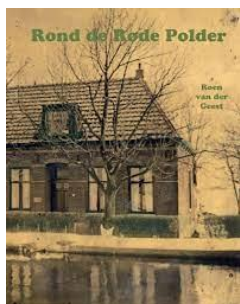
Ds. Goodyear was overleden zonder dat er uit zijn twee huwelijken kinderen in leven gebleven waren en zijn testament, met veel legaten,

leidde meteen tot flinke ruzie, vooral ook omdat hij lidmaat van de Universiteit was en de rector-magnificus en andere universitaire personen er meteen bovenop doken. Dit zal het humeur van de stadsbestuurders niet positief beïnvloed hebben en – mede ook omdat de Engelse gemeente zo klein was dat de kosten van een predikant relatief zwaar drukten op het budget van de rentmeester van de kapittel- en getijdengoederen, die de salarissen van alle predikanten, voorlezers en anderen moest betalen en dus vaak subsidies uit de stadskas kreeg – niet tot haast aanzette. Maar de hier gegeven resolutie van 21-12-1661 was toch wel een hard besluit om tot de vervulling van de vacature over te gaan, wat vroeger ook wel ‘handlichting’ genoemd werd. Maar daarna was de weg nog heel lang, vooral omdat hier het stadsbestuur er wel heel dicht bovenop bleef zitten. Dat was wellicht niet onverstandig, omdat vacatures bij de Nederduits en Waals gereformeerden (hervormden) frequent voorkwamen, zodat de kerkenraden wisten hoe het hoorde (al verliep het ook daar zelden zonder enige strubbeling), maar Goodyear was in 1616 beroepen, dus in de Engelse kerkenraad zal er niet veel kennis over het beroepen aanwezig zijn geweest. Het duurde dan ook eindeloos, met een verwerping van alle kandidaten op een lijstje dat de kerkenraad had ingediend, en de komst van ds. **Matthew Newcomen** uit Engeland, die daar uit de gratie geraakt was, met zijn gezin naar Leiden was een complete martelgang. De kladder maakt het mogelijk ieder stapje precies te volgen (beter dan in de officiële netregisters). Velen zullen dan ook een zucht van verlichting geslaakt hebben toen Newcomen in 1663 officieel bevestigd was en de waarnemer gedurende vele maanden, **ds. Simpson**, betaald was. En Newcomen was ook iets duurder dan oorspronkelijk geraamd en besloten: het werd een jaarsalaris van duizend gulden, een kwart meer! Alle predikanten van (ook) de Engelse gemeente van Leiden zijn te zien in de door **Sytske Visscher** en **Wim Bleijie** samengestelde lijst van Leidse hervormde en gereformeerde predikanten, op de website van de PKN Leiden

(<https://protestantsegemeenteleiden.nl/over-pgl/predikantenlijsten>),
 en ook via **www.oudleiden.nl/collecties/janvanhout (tegel) Hervormde en Gereformeerde predikanten, Predikanten van de Engels Gereformeerde gemeente Leiden 1609-1805**. Daar staan uiteraard alleen de voornaamste gegevens, niet dit soort petite-histoire.

Wetenswaardigheden

Boek: Rond de Rode Polder

Historicus Roen van der Geest publiceerde onlangs zijn boek 'Rond de Rode Polder' met een overzicht van allerlei gebeurtenissen, die de afgelopen eeuw in Oud Ade hebben plaatsgehad. Tijdens het schrijven kwam Van der Geest ook meer te weten over zijn familie. Het historische huis aan de Leidseweg 15 werd tot enkele jaren geleden nog bewoond door zijn oom. Er werd wel eens over gesproken, dat zijn vader lid was geweest van de Binnenlandse Strijdkrachten, daar wilde hij meer van weten. Zijn vader zelf sprak daar nooit over. Er waren ook andere verhalen uit het dorp die hij wilde weten en wat was er waar van de verhalen.

Museum Voorschoten

In museum Voorschoten zijn van 15-6 tot 4-9-2022 twee voorstellingen: 'Voorschoten op de rails' en 'Het verhaal van Voorschoten'. Het begint zo'n 5000 jaar terug en gaat via de vroege middeleeuwen, de buitenplaatsen, de beroemde burgemeester Treub, de komst van de trein, de stoomtram en de beroemde 'Blauwe Tram', naar de uitbreiding met nieuwbouwwijken. In totaal acht thema's, waarvan er telkens zo'n drie worden belicht. Het is een permanente tentoonstelling die om de zoveel tijd van samenstelling verandert. <https://museumvoorschoten.nl/1653-2/>

Collectiebeheersysteem ELO: van tekst naar link

Achter de schermen werkt ELO aan het updaten van de infrastructuur van hun digitale bestanden. Het collectiebeheersysteem, waarin de archieven, genealogie, bibliotheek, beeldbank en het erfgoedregister staan, wordt vervangen door het nieuw programma 'Linked Data'. Maar wat is het precies?

Bij Linked Data hoef je niet meer te zoeken via de exacte termen, maar zoek je via een link waarin verschillende naamsvarianten zijn opgenomen. Zoek je dan op een van deze varianten, dan krijg je altijd een goed zoekresultaat. Het biedt dus een heleboel mogelijkheden, maar voorlopig zorgt dit nog voor een heleboel werk achter de schermen.

Bestuur van afdeling Rijnland

Voorzitter / afgevaardigde alg. ledenvergadering:

Dhr. A. Stikkelorum, Van Hogendorpweg 22, 2253 VW Voorschoten ☎ 071 – 576 4355
E-mail: voorzitter-ryn@ngv.nl

1^e secretaris: Plv. afgevaardigde alg. ledenvergadering:

Dhr. R. van der Hulst, Aziëlaan 117, 2408 HZ Alphen a/d Rijn ☎ 06 – 2111 7450
E-mail: secretaris-ryn@ngv.nl

2^e secretaris / Plv. afgevaardigde alg. ledenvergadering:

Dhr. D.M. Roest, Ridderhoflaan 35, 2396 CJ Koudekerk a/d Rijn ☎ 071 – 889 2354
E-mail: mauring@gmail.com

Penningmeester / sociale media:

Dhr. C.J. van den Hoek, Koraalzwam 58, 2403 SM Alphen a/d Rijn ☎ 0172 – 438964
E-mail: penningmeester-RYN@ngv.nl

Bank NL73 INGB 0589 6198 02 t.n.v. NGV te Bunnik.

(Bij omschrijving altijd toevoegen: **t.n.v. Afd. Rijnland**)

Bestuurslid / nieuwsbrief / PR:

Mw. S.G. Visscher, Noachstraat 68, 2324 LT Leiden ☎ 071 – 576 6395
E-mail: nieuwsredacteur-RYN@ngv.nl

Bestuurslid:

Dhr. G.J. Leeuwenhoek, Morsstraat 15, 2312 BK Leiden ☎ 06 - 48938412
E-mail: jan@leeuwenhoek.nl

Bestuurslid:

Dhr. A.J. Plantinga, Vronkenlaan 26, 2352 EP Leiderdorp ☎ 071 – 541 0572
E-mail: ajplantinga@ziggo.nl

Bestuurslid / eindredactie mededelingenblad:

Mw. A.C. Poland, Jean Pesijnhof 10, 2311 SM Leiden ☎ 071 – 514 0016
E-mail: redactie-ryn@ngv.nl

Redactie mededelingenblad Rijnland

Mw. A.C. Poland ☎ 071-5140016

E-mail: redactie-ryn@ngv.nl

Mw. M.J. Snels

Redactie Bronnenboeken

Mw. J. Bos-Bliek

Dhr. J. van Egmond

Webredactie: Dhr. C.J. van den Hoek, Mw. S.G. Visscher, mw. M.J. Snels, mw. A.C. Poland

Colofon: Dit blad verschijnt drie à vier keer per jaar en is een uitgave van afdeling Rijnland van de Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV).

Omslag blad: De ondergrond wordt gevormd door een kaart van het Hoogheemraadschap van Rijnland. De kaart is samengesteld door Floris Balthasars in 1615 en verscheen in 1615 in boekvorm en als wandkaart (165 x 162 cm).

© 2022 – overname van artikelen en teksten is slechts toegestaan onder nadrukkelijke verwijzing naar dit blad en met vermelding van de auteur.

Homepage van de afdeling: <https://www.ngv-afdelingen.nl/ryn/>

Voor nadere informatie de website van de NGV: www.ngv.nl

Oplage ca. 100 exemplaren

Drukkerij van der Linden, Leiden

Afzender:
NGV afd. Rijnland
secr. Aziëlaan 117
NL 2408 HZ
Alphen aan den Rijn

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

